

سؤالات امتحانات داخلی - منطقه لالجین خرداد ماه ۱۴۰۱												
سؤالات امتحان درس: فارسی و نگارش ۱		تاریخ امتحان: ۱۴۰۱ / ۰۳ / ۱۱										
نام و نام خانوادگی:		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه										
پایه/ رشته تحصیلی: دهم برق		ساعت شروع: ۱۱:۰۰										
نام آموزشگاه: هنرستان خلیج فارس		دبیر: آقای نادریگی										
ردیف	سؤالات											
فارسی (۱۰ نمره)												
معنی واژه (۱ نمره)												
۱	معنی واژه مشخص شده را بنویسید. * بر جان‌های ما جز الطاف و مَرَحمت خود منگار. () * تا غرق نشد سفینه در آب. ()	۰/۵ ۰/۵										
املای واژه (۱ نمره)												
۲	واژه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. * خسرو در گوشه‌ای، زیر پلاسی (مُندرس - مُندرث - مُندرس) بی سر و صدا جان سپرد. * هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم / در (حذیذ - حسیض - حسیظ) مهر و کین مرد و نامرد است.	۰/۵ ۰/۵										
دستور زبان (۱/۵ نمره)												
۳	یک جمله مرکب همراه با پیوند وابسته‌ساز بنویسید.	۰/۵										
۴	برای هر واژه شبکه معنایی بنویسید. * گرز: * رهام:	۰/۵										
۵	ندا و منادا را در عبارت زیر مشخص کنید. ای خالق مگذار که دامان وجود به پلیدی‌های گناه آلوده شود.	۰/۵										
آرایه‌های ادبی (۱/۵ نمره)												
۶	موارد گروه «الف» را به موارد گروه «ب» متصل کنید. (در گروه «ب» یک مورد اضافه است).	۱/۵										
<table><tr><td>«الف»</td><td>«ب»</td></tr><tr><td>یا ثارالله / من درختان را دوست می‌دارم / که به احترام تو قیام کرده‌اند.</td><td>واج آرای</td></tr><tr><td>«بیامد که جوید ز ایران، نبرد / سر هم نبرد اندر آرد به گرد»</td><td>تشبیه</td></tr><tr><td>ای فرزندی، خلالت نکنم که مطربی و مسخرگی پیشه سازی که «همه قبیلۀ من عالمان دین بودند.»</td><td>حسن تعلیل</td></tr><tr><td>*****</td><td>تضمین</td></tr></table>		«الف»	«ب»	یا ثارالله / من درختان را دوست می‌دارم / که به احترام تو قیام کرده‌اند.	واج آرای	«بیامد که جوید ز ایران، نبرد / سر هم نبرد اندر آرد به گرد»	تشبیه	ای فرزندی، خلالت نکنم که مطربی و مسخرگی پیشه سازی که «همه قبیلۀ من عالمان دین بودند.»	حسن تعلیل	*****	تضمین	
«الف»	«ب»											
یا ثارالله / من درختان را دوست می‌دارم / که به احترام تو قیام کرده‌اند.	واج آرای											
«بیامد که جوید ز ایران، نبرد / سر هم نبرد اندر آرد به گرد»	تشبیه											
ای فرزندی، خلالت نکنم که مطربی و مسخرگی پیشه سازی که «همه قبیلۀ من عالمان دین بودند.»	حسن تعلیل											
*****	تضمین											
تاریخ ادبیات (۰/۵ نمره)												
۷	۱) «اخلاق محسنی» اثر کیست؟ * احمد بن محمد بن زید طوسی * محمد بن منور * حسین واعظ کاشفی * عنصرالمعالی کیکاووس	۰/۵										
حفظ شعر (۰/۵)												
۸	ابیات زیر را کامل کنید. «فلک در شگفتی ز عزم شماست /»	۰/۵										

درک مطالب (۲ نمره)		
۰/۵	منظور از «مردنی چنان» در شعر زیر چگونه مردنی است؟ آه، ای مرگ تو معیارا / مرگت چنان زندگی را به سخره گرفت / و آن را بی قدر کرد / که مردنی چنان، / غبطه بزرگ زندگانی شد.	۹
۰/۵	مفهوم کدام یک از کنایه‌های زیر متفاوت است؟ * سر سرکشان، زیر سنگ آورد؟ * ببین تا هم‌اکنون، سرآری زمان * تن بی سرت را که خواهد گریست؟	۱۰
۰/۵	عبارت زیر یادآور کدام مفهوم است؟ «ما همگی اعتقاد داریم که باید خدا را کشف کرد. دریا که نمی‌دانیم همچنان که در انتظار او به سر می‌بریم، به کدام درگاه نیاز داریم. سرانجام این‌طور نیز می‌گوییم که او در همه جا هست؛ هر جا و نیافتنی است.»	۱۱
۰/۵	منظور از «داد از خویشتن بده» در عبارت زیر چیست؟ واندر همه کاری داد از خویشتن بده، که هر که داد از خویشتن بدهد، از داور مستغنی باشد.	۱۲
معنی و مفهوم نثر و شعر (۲ نمره)		
۱ ۱	معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. * اعمال ما به ما وابسته است، هم چنان که درخشندگی به فسفر. درست است که اعمال ما، ما را می‌سوزاند؛ ولی تابندگی ما از همین است. * «دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای / فرشته‌ات به دو دست دعای نگه دارد»	۱۳
نگارش (۱۰ نمره)		
بازشناسی (۱ نمره)		
۰/۵	اولین پرسش برای نوشتن گزارش چیست؟ * مساحت محل گزارش؟ * مکان گزارش؟ * تعداد افراد در محل گزارش؟ * فضای داخلی محل گزارش؟	۱۴
۰/۵	در متن زیر «زاویه دید» چیست؟ سیگارها را یکی یکی روشن می‌کرد و به دست رفقا می‌داد. آن روز با وجود کراهت، اما برای این که انگشت‌نما نشوم، سیگار را از دستش گرفتم و کشیدم! حالم خیلی بد شد! سرفه... نفس تنگی... بعد از آن هیچ‌وقت سراغ قلیان و سیگار نرفتم. اما در آن وانفسا این صحنه را به من نشان دادند و گفتند: تو که می‌دانستی سیگار ضرر دارد چرا همان یکبار را کشیدی؟ تو حق النفس را رعایت نکردی و باید جواب بدهی. همین باعث گرفتاری‌ام شد! (برگرفته از کتاب سه دقیقه در قیامت، گروه فرهنگی شهید ابراهیم هادی)	۱۵
سازهای نوشتاری (۳ نمره) * (درک معنا و گسترش محتوا ۲، رعایت املا و علائم نگارشی ۱)		
۳	ضرب‌المثل‌های زیر را بخوانید. سپس یکی را انتخاب کنید و آن را گسترش دهید. (داستان‌سازی یا توضیح مفصل) * بر احوال آن مرد باید گریست، که دخلش بود نوزده، خرج بیست! * صدتا چاقو بسازه یکیش دسته نداره * گرگ دهن‌آلوده یوسف ندیده * از نو کیسه قرض مکن، قرض کردی خرج نکن!	۱۶

۶	از بین دو مورد زیر یکی را به دلخواه برگزینید و انشایی بنویسید. (۱) با استفاده از «روش سنجش و مقایسه» برای یکی از مضامین زیر انشایی بنویسید. * کلاس مجازی و کلاس حضوری * انسان با فصل‌ها * انسان با روزهای هفته * انسان گناهکار با فرش، لباس، عینک (۲) با استفاده از «روش جانشین‌سازی» برای یکی از مضامین زیر انشایی بنویسید. * معلم ادبیات * رئیس‌جمهور جمهوری اسلامی ایران * پوتین‌های یک شهید * شاخه گلی زیبا	۱۷
جمع نمرات: ۲۰ *****	مسیر زندگی شما را دو چیز مشخص می‌کند: کتاب‌هایی که می‌خوانید، آدم‌هایی که ملاقات می‌کنید. ***آرزوی بهترین‌ها برای شما*** (احمد نادریگی)	تعداد سوالات: ۱۷ *****

راهنمای تصحیح امتحانات داخلی - منطقه لالجین خردادماه ۱۴۰۱		
راهنمای تصحیح امتحان درس: فارسی و نگارش ۱	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱ / ۰۳ / ۱۱	
نام و نام خانوادگی:	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	
پایه/ رشته تحصیلی: دهم برق	ساعت شروع: ۱۱:۰۰	
نام آموزشگاه: هنرستان خلیج فارس	دبیر: آقای نادریگی	
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
فارسی (۱۰ نمره)		
معنی واژه (۱ نمره)		
۱	* مَرَحمت: لطف و مهربانی (نیایش، ص ۱۱۸) * سفینه: کشتی (ستایش، ص ۱۱)	۰/۵ ۰/۵
املاي واژه (۱ نمره)		
۲	* مُندرس (درس ۱۳، ص ۹۷) * حُضیض (درس ۷، ص ۵۰)	۱
دستور زبان (۱/۵ نمره)		
۳	اینجا سوله‌ای است که گردان عبدالله آخرین لحظات قبل از شروع عملیات را در آن می‌گذرانند. این‌ها دریادلان صف‌شکنی هستند که دل شیطان را از رُعب یا وحشت می‌لرزانند. (درس ۹، ص ۶۶ و ۶۸)	۰/۵
۴	* گرز: تیغ، کمند، کمان، تیر * رُهام: رستم، آشکبوس، افراسیاب، طوس (درس ۱۱، ص ۸۲)	۰/۵
۵	ای: نشانه ندا - خدا: منادا (درس ۱۵، ص ۱۰۸)	۰/۵
آرایه‌های ادبی (۱/۵ نمره)		
۶	یا ثارالله / من درختان را دوست می‌دارم / که به احترام تو قیام کرده‌اند. = حُسن تعلیل: آوردن دلیل ادبی و غیر واقعی طوری که خواننده آن را قبول کند. (درس ۷، ص ۵۰) «بیامد که جوید ز ایران، نبرد / سرِ هم نبرد اندر آرد به گرد» = واج‌آرایی: «ر» و «د» (درس ۱۱، ص ۷۸) ای فرزندان، خلالت نکنم که مطربی و مسخرگی پیشه‌سازی که «همه قبیله من عالمان دین بودند». = تضمین از شعر مولانا آوردن بخشی از آیه، حدیث مصراع یا بیتی از شاعری دیگر را در میان کلام، تضمین می‌گویند. (درس ۱۳، ص ۹۸) اضافی: تشبیه	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
تاریخ ادبیات (۰/۵ نمره)		
۷	* حسین واعظ کاشفی (گنج حکمت، ص ۹۹)	۰/۵
حفظ شعر (۰/۵)		
۸	«فلک در شگفتی ز عزم شماست / ملک آفرین‌گوی رزم شماست» (شعرخوانی، ص ۷۰ و ۷۱)	۰/۵
درک مطالب (۲ نمره)		
۹	* شهادت (درس ۷، ص ۵۱)	۰/۵
۱۰	* سرِ سرکشان، زیر سنگ آورد؟: کنایه از شکست دادن * ببین تا هم‌اکنون، سرآری زمان: کنایه از مُردن * تنِ بی‌سرت را که خواهد گریست؟: کنایه از مُردن (درس ۱۱، ص ۸۰ و ۸۱)	۰/۵
۱۱	انسان در شناخت خداوند عاجز است. (درس ۱۵، ص ۱۰۷)	۰/۵
۱۲	با عدالت برخورد کن. (درس ۱، ص ۱۲)	۰/۵
معنی و مفهوم نثر و شعر (۲ نمره)		
۱۳	* همان طور که فسفر باعث درخشندگی می‌شود اعمال خوب ما را می‌سوزاند تا درخشان‌تر شویم. (درس ۱۵، ص ۱۰۷) * ای دل در زندگی چنان رفتار کن که اگر گناهی از تو سر زد، فرشتگان با دعای خودمانع رسیدن آسیب به تو شوند. (درس ۵، ص ۳۶)	۱ ۱

نگارش (۱۰ نمره)		
بازشناسی (۱ نمره)		
۱۴	* مکان گزارش کجاست؟ درس هشتم (نوشته‌های گزارش‌گونه)، صفحه ۵۵	۰/۵
۱۵	من - اول شخص - خودش در رویداد نقش دارد. درس شانزدهم (نوشته‌های داستان‌گونه)، صفحه ۱۱۰	۰/۵
سازهای نوشتاری (۳ نمره)		
۱۶	***حاصل خلاقیت ذهن دانش‌آموزان*** (۱) * هرکس باید در حد و قواره موجودی‌اش دست به جیب باشد و نه بیش از آن؛ زیرا اگر کسی خلاف این کار را انجام دهد با مشکلات زیادی روبه‌رو خواهد شد. * کنایه از اوج دغل‌کاری و دروغگویی شخص است؛ کسی که کار همیشگی‌اش فریب دادن مردم است و اعتماد دیگران را از خود سلب کرده است. * مترادف «آش نخورده و دهن سوخته»، یعنی کار یا گناهی مرتکب نشده اما مورد بارخواست قرار گرفته می‌شود. * نوکیسه یعنی آدم تازه به دوران رسیده، تازه به مال و ثروت فراوان رسیده است؛ یعنی از کسی که به تازگی پولدار شده است پولی قرض نکن؛ زیرا او تحمل دوری از پولش را ندارد و ممکن است با اندکی تاخیر تو در پس دادن پولش، آبرویت را ببرد. البته نمی‌شود که انسان پولی را که قرض کرده خرجش نکند زیرا اگر گرفتار نبود که مجبور نمی‌شد آن را قرض کند. پس منظور اصلی شاعر چیست؟ منظور اصلی این است که اصلاً از همان اول پول را از نوکیسه قرض نکن! پولی که قرار است خرجش نکنی همان بهتر که قرضش نکنی!!	۳
تولید متن (۶ نمره)		
۱۷	***حاصل خلاقیت ذهن دانش‌آموزان*** درس دهم (جان‌شین‌سازی)، صفحه ۷۲ / درس دوازدهم (سنجش و مقایسه)، ص ۸۵ (۱) فکر کردن به چهار فصل سال مرا به یاد زندگی ما انسان‌ها می‌اندازد. فصل بهار که شروع و آغاز است و همه چیز تازه می‌شود مانند روزهای آغازین زندگی هر انسانی است که تازه متولد شده و تمام لحظه‌ها برایش لذت‌بخش است. تابستان جوانی ماست که قد کشیده و رشد کرده‌ایم و پر از اتفاقات خوب و هیجان‌انگیز، پر از تجربیات مختلف، سفرهای خوب و به بار نشستن کاشته‌هایمان است. پاییز میانسالی ماست، زمانی که پیری کم‌کم خودش را نشان می‌دهد و می‌گوید به پایان خود نزدیک می‌شوی، اما با وجود این هنوز هم بی‌نهایت زیباست. در پایان زمستان است که یادآور پایان زندگی هر انسانی است. انسانی که دیگر پیر شده، انسانی که بهار، تابستان و پاییز زندگی را گذرانده و کلی تجربه کسب کرده و اینک وقت آن است که جای خود را به انسانی دیگر بدهد. فصل‌ها شبیه زندگی ما انسان‌ها هستند و هر فصل زیبایی و شگفتی‌های خودش را دارد که تا آن را تجربه نکنی نمی‌توانی بگویی خوب است یا بد. (۲) من گلی چیده شده بودم، صاحب گل‌فروشی مرا از گلخانه خرید و زمانی که چشم باز کردم خودم را در یک گلدان بزرگ کنار چند گل دیگر دیدم. همه ما در غم جدا شدن از شاخه‌های خود اشک می‌ریختیم و صدایی از کسی در نمی‌آمد، اندوه تمام وجودم را فرا گرفته بود اما دلم نمی‌خواست باور کنم این جا آخر کار من است من هنوز امید داشتم که دوباره جوانه خواهم زد. می‌دیدم که بعضی از گل در همین گل‌فروشی پژمرده می‌شوند و می‌میرند اما برخی نیز از این گلخانه می‌رفتند آن هم توسط آدم‌هایی که عاشق ما بودند و ما را برای عزیزان شان هدیه می‌بردند، به نظرم این اتفاق قشنگی بود. تنها یک روز از آمدنم به گل‌فروشی می‌گذشت که مردی وارد مغازه شد، آن مرد لبخند به لب داشت	۶
تعداد سوالات: ۱۷	مسیر زندگی شما را دو چیز مشخص می‌کند: کتاب‌هایی که می‌خوانید، آدم‌هایی که ملاقات می‌کنید.	جمع نمرات: ۲۰
*****	***آرزوی بهترین‌ها برای شما*** (احمد نادر بیگی)	*****